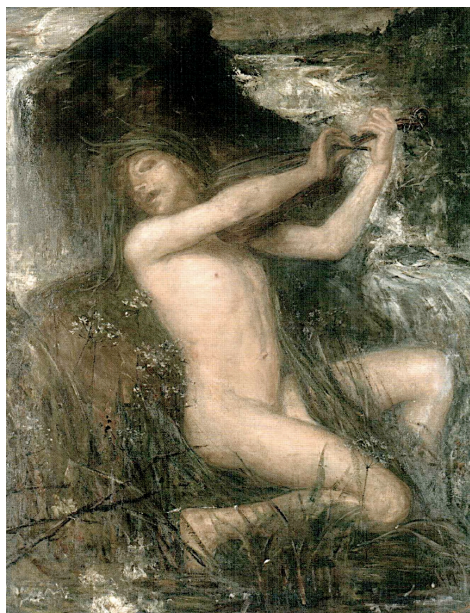

ESTA 39. AASTAKONVERENTS FALUNIS (ROOTSI) 1.-5. JUUNI 2011

Tiina Pangsep

Falunis toimunud konverentsi juhtmoto oli “Tagasi tulevikku” (*Back to the Future*). Selle esmapilgul vastuolulise mõtte tähendus avanes toimunud kokkusaamise jooksul tasapisi – paljud tänased põhimõtted pillimängu ja selle õpetamise kohta on olnud nende esilekerkimise ajal väga uuenduslikud ja epohhi loovad, kuid aja möödudes suhtume nendesse kui ammu teada-tuntud ja võib-olla ka pisut iganenud vaadetes. Samas, nende kõrval korjame üles uusi, kuid ajaloos kord juba tuntud tõekspidamisi, mis tänases päevas mõjuvad jälle kord novaatorlikena (ei ole midagi uut siin maailmas...).

Seekordsele konverentsile sõitsime suurte ootustega. Nimelt oli Falunis toimunud üle-euroopalise keelpilliõpetajate aastakonverentsi kavas ka eesti viiulipedagoogika *Maestra* Ivi Tiviku ettekanne.

The 39th International ESTA Conference

BACK TO THE FUTURE

Meeting the new challenges of
MUSIC TEACHING

FALUN SWEDEN
1 - 5 June 2011

www.falun2011.com

Programm oli tõesti mitmekesine ja huvitav – suurepäraseks esmaklassiliste solistide-ansamblitega mällusööbivad kontserdid kõrvuti noorte-lastekontsertidega, Ivi Tiviku “Liisa viiulivihiku” tutvustus kõrvuti itaalia legendaarse violaprofessori Bruno Giuranna meistriklassiga, rahvamuusika kõrvuti klassikalise improvisatsiooniga, Ševčiku meetodi väärtused kõrvuti uute väljakutsetega tänapäeva muusikahariduses (*El Sistema*) ja Suzuki õpilaste orkestrid kõrvuti rokkiva keelpilli orkestriga. Alljärgnevalt toon ära eredamad hetked toimunud ürituste mosaiigist.

Konverents algas norra viiuldaja Hennig Kraggerudi vaimustava kontserdiga põhjamaade viiulimuusikast koos kammerorkestriga *Dalasinfonietta*. Kraggerudi mängu iseloomustab soe ja eriliselt sädelev peenetundeline kõlakultuur, absoluutne täpsus ja kõrgeim viimistluse aste kõige väiksemateski detailides. Kõik see kokku moodustab lummava atmosfääri, kus aeg jääb seisma.... Järgmisel hommikul toimus ka Kraggerudi meistriklass, kus avaldus tema pedagoogi talent – innustav õpetamismeetod ühendatud avarate teadmistega esitavate teoste ajastust, esitustraditsioonidest, struktuurist, partituurist. Ja mõlemas kuulnud tunnis toimus õpilase mängus märgatav muutus – braavo. Igal konverentsi hommikul toimusid nn “hommikuvõimlemised”, milles olid ühendatud ergonoomika, Alexanderi-tehnika ja keelpillimängu põhiliigutused. Võimlemisest võeti osa koos pillidega ning öla- ja jalapillid tegutsesid omaette.

Palju tähelepanu oli pööratud rootsi rahvamuusikale ja rahvalikule viiulimängule. Sellele oli pühendatud lausa terve päev, kus kuulsime põnevaid loenguid, kontserte ja õpitubasid. Eraldi tutvustati rootsi rahvapilli *nyckelharp*’at (eestipärane variant ka nupp-viiul), kus osalejatel oli ka endil võimalik seda erilist pilli mängida, isegi üks lugu ära õppida ning koos esitada. Rahvamuusika päev lõppes kontserdiga, kus kuulsime erinevatest maakondadest pärit muusikuid esitamas oma kodukandi pillilugusid. Saime teada, et rootsi kõige tuntum rahvamuusika pala on *Polska*.

Suurbritannia viiulipedagoog Mary Cohen tutvustas oma noodiraamatut “Kammermuusika lastele” ja pidas loengu “Kaasaegne muusika läbi komponeerimise”. Mary Cohen on ise õppinud ka heliloomingut ning julgustab oma õpilasi juba esimestest tundidest tegelema loominguga st endale ise teoseid looma, kasutades selleks kõikvõimalikke pillimängu võtteid.

Konverentsil olid seekord külalised ka Ameerika Ühendriikidest. Kuulsime Indiana Ülikooli Viiulivirtuooside ansamblit (*The Indiana University Violin Virtuosi*) ning nende viiulipedagoogi Mimi Zweigi meistriklassi. Ansamblile olid

omapäraselt seatud viiulirepertuaari kuldrepertuaari kuuluvad teosed, näit Pugnani-Kreisleri “Prelüüd ja Allegro”, nõnda, et igas teoses oli ansamblil erinev liider, soolohäält mängisid 1-2 mängijat ning teistel oli saatepartii. Ansambelis oli kaastegev ka pianist ning esitati ka puhtalt soolorepertuaari. Mimi Zweigi õpilased mängisid kas päris ilma õlatoeta või siis väga väikese padjaga ning sellisele pillihoiu põhimõttele juhtis ta tähelepanu ka oma meistriklassi tundides.

Tiina Pangsep, Kaido Välja, Ivi Tivik ja nyckelharpa.

Rootsi ESTA president Päivikki Wirkala-Malmqvist tutvustas oma Suzuki meetodil põhinevat õpetamiskogemust ning Suzuki ansambleid ja orkestreid. Need esitlused ja kontserdid olid väga heal tasemel, rõõmsameelsed ja toredad.

Müstilise kogemuse saime konverentsi osalejatele korraldatud väljasõidult Stångtjäräni'sse, kus toimus piknik ja esinesid kohalikud rahvamuusikud. Suveõhtu rohelusse mattunud küngaste vahelise järve ääres tipnes kohalikku traditsiooni kuuluva eripärase naiste lauluga, mis oli segu hõikamisest ja hellestest. Siia lisandunud sarve hüüd, metsa kohin, lindude laul, ning loojuv päike löid kujutluspildi, et haldjad on liikvel ja meie saame osa nende maailmast.

Ivi Tivik, Kaido Välja ning Tiina Pangsep loengu järel.

Meie tähtsaim sündmus leidis aset 4. juunil, kui toimus Ivi Tiviku loeng oma värskelt ilmunud “Liisa viiulivihiku” põhimõtetest. Auditoorium oli rahvast täis, loeng võeti vastu erakordselt hästi ning huvi “Liisa viiulivihiku” vastu oli suur. Oli suur au assisteerida koos Kaido Väljaga Ivi Tiviku ettekannet, mina viiuliga ja Kaido interaktiivse programmi juhtimisega.

Samal päeval leidsid aset veel Austraalia õde-venda Penelope ja Rupert Guentheri loeng-õpituba klassikalisest improvisatsioonist ning andekate rootsi noorte *Trio Grande Sweden* kontsert.

Seekordsel konverentsil valiti ESTA-le uus president. Senine president Edith Peinemann andis oma ülesanded edasi itaalia vioolakunstnikule Bruno Giurannale, kellelt ootame värsket vaadet ESTA edasise arengu suhtes.

Lõppkontsert, Daniel Migdal viiulil ja Jacob Kellermann kitarril, oli suurepärase punkt Faluni konverentsile. Kuulsime vaimustavat kooslust, kus duo seaded viiulile-kitarrile Bartoki “Rumeenia tantsudest” ja Schuberti Sonatiinist D-duur kõlasid sellise veendumuse ja üleolekuga, et tekkis kindel teadmine – selline esituskoosseis on nende teoste puhul parim võimalik.

Lõpetuseks on meeldiv tõdeda, et Faluni konverents oli hästi korraldatud, programm oli huvitav ja mitmekülgne, toimusid sümpaatsed ja inspireerivad kohtumised kolleegidega mujalt Euroopast, avanes mitmekülgne pilt Rootsi muusikahariduse süsteemist ning tundsiime uhkust ja rõõmu eesti viiuli-pedagoogika kõrge taseme üle.

Eesti delegatsioon – Ivi Tivik, Aino-Marika Riikjärv, Laine Sepp, Kaido Välja ja Tiina Pangsep – tänab toetuse eest Eesti Kultuurkapitali.

